

14, 52. Die richtige Form des Namens ist दत्तवक्त्र, worauf auch die eben angeführte Sage hindeutet; wir finden diese Form MBh. 2, 577. 1107. 5, 79. HARIV. 1931. fg. 4964. 5016. 5091. 5497. 5902. 6606. 6630. 8018.

9792. LANGLOIS überall °वक्त्र.

दत्तवक्त्र (von दत्त) adj. mit Zähnen versehen P. 5, 2, 106, Sch.

दत्तवल्क (द° + व°) n. Schmelz der Zähne Suçr. 1, 305, 8.

दत्तवक्त्र (द° + व°) n. (nach dem Schol. auch m.) Lippe (Kleid der Zähne) H. 381.

दत्तवासम् (द° + वा°) dass. TRIK. 2, 6, 28. KUMĀRAS. 5, 34. nach ÇKDR. und WILS. m.; wohl eher n.

दत्तविघात (द° + वि°) m. Biss Rt. 4, 12.

दत्तवीज (द° + वी°) m. f. (श्री) Granatapfel RĀĠAN. im NIGH. PR. °वीजक m. ÇKDR. nach ders. Aut. Das f. auch eine best. Gurkenart RĀĠAN. im NIGH. PR.

दत्तवीणा (द° + वी°) f. Zahnleier: °णी वाद्यम् die Zahnleier spielend so v. a. mit den Zähnen klappernd (vor Frost) PAÑĀT. 94, 4.

दत्तवेष्ट (द° + वे°) m. 1) Zahnfleisch Suçr. 1, 13, 20. 303, 12. दत्तवेष्टौ Zahnfleisch der oberen und unteren Kinnlade JĀĠN. 3, 36. Beim Elephanten MBh. 7, 3204. 8, 1149. 2485. Dagegen 7, 3639 eher ein Reif um den Fangzahn. — 2) = दत्तवेष्टक Suçr. 1, 93, 5. 87, 4. 303, 19.

दत्तवेष्टक (द° + वे°) m. eine Krankheit des Zahnfleisches, bei welcher Blut und Eiter ausfließt und die Zähne locker werden, (Zahngeschwür) Suçr. 1, 303, 9.

दत्तवैर्ध (द° + वै°) m. Loswerden der Zähne in Folge äusserer Verletzung Suçr. 1, 31, 19. 303, 10. 2, 127, 2.

दत्तशङ्कु (द° + श°) n. Zange zum Ausziehen der Zähne Suçr. 1, 26, 12. 27, 9.

दत्तशठ m. falsche Form für दत्तशठ MATHURĀN. zu AK. ÇKDR.

दत्तशठ (द° + शठ) 1) adj. sauer (für die Zähne schlecht), m. Säure H. 1388. — 2) m. N. verschiedener Bäume mit sauren Früchten (die Frucht n.): Citronenbaum; Feronia elephantum Corr. AK. 2, 4, 2, 5. 2. TRIK. 3, 3, 108. H. an. 4, 68. 69. MED. th. 19. Averrhoa Carambola (acida) Lin.; Citrus Aurantium Lin. H. an. MED. — Suçr. 1, 157, 5. 211, 11. 214, 5. — 3) f. Oxalis pusilla Salisb. AK. 2, 4, 5, 6. TRIK. MED. = लुद्राक्षिका RĀĠAN. im ÇKDR.

दत्तशर्करा (द° + श°) f. Weinstein der Zähne Suçr. 1, 87, 3. 305, 7.

दत्तशाण (द° + शाण) m. Zahnpulver TRIK. 2, 6, 44. HAR. 170.

दत्तशिरा (द° + शि°) f. Backenzahn (माढी) ÇABDAR. im ÇKDR. Zahnfleisch WILS. nach ders. Aut.

दत्तशुद्धि (द° + शु°) f. das Reinigen der Zähne MED. n. 235. Verz. d. B. H. No. 1103.

दत्तशूल (द° + शूल) Zahnweh MBh. 12, 11267. GĀRUPA-P. im ÇKDR.

दत्तशोधनी (द° + शो°) f. Zahnstocher HAUGHT.

दत्तशोफ (द° + शोफ) m. Zahngeschwulst RĀĠAN. im ÇKDR. u. दत्तार्बुद.

दत्तसंघर्ष (द° + सं°) m. das Aneinanderreiben der Zähne, Zähneknirschen: न कुर्याद्दत्तसंघर्षम् MĀRK. P. 34, 72. — Vgl. दत्तघर्ष, दत्तर्ष.

दत्तर्ष (द° + ऋ°) m. 1) krankhafte Empfindlichkeit der Zähne Suçr. 1, 305, 3. 135, 2. 18. 2, 128, 6. — 2) Zähneklappern: यस्य वै स्नातमात्रस्य ऋदयं

पीडते भृशम् । ज्ञायते दत्तर्षश्च तं गतायुषमादिशेत् ॥ VĀJU-P. in Verz. d. Oxf. H. 31, b, 16. — Vgl. दत्तघर्ष, दत्तसंघर्ष.

दत्तर्षक (द° + ऋ°) m. Citronenbaum (weil die Citrone die Zähne empfindlich macht) ĠĀTĀDB. im ÇKDR.

दत्तर्षणा (द° + ऋ°) m. dass. TRIK. 2, 4, 7.

दत्ताग्र (दत्त + अग्र) n. Zahnspitze VS. PAÑĀT. 1, 81. Davon adj. दत्ताग्रैयि gaṇa गकादि zu P. 4, 2, 133.

दत्ताघात (दत्त + आघात) m. 1) Biss ÇKDR. WILS. अदत्ताघातिन् nicht gebissen so v. a. nicht zwischen den Zähnen stecken bleibend: शब्दः LĀT. 6, 10, 18; vgl. दत्तघात, दत्तविघात. — 2) Citronenbaum RĀĠAN. im ÇKDR.

दत्ताद (दत्त + अद) adj. die Zähne anfressend: कृमि Suçr. 2, 510, 9. 512, 12.

दत्तादिति (दत्त + दत्त) adv. Zahn gegen Zahn, mit Anwendung der Zähne auf beiden streitenden Seiten: कचाकचि युद्धमासीद्दत्तादिति नखानखि MBh. 8, 2377. — Ueber die Form s. P. 5, 4, 127.

दत्तांतर (दत्त + अंतर) n. Zwischenraum zwischen den Zähnen: °धिष्ठित was zwischen den Zähnen stecken geblieben ist M. 5, 141. °गत Suçr. 1, 243, 14.

दत्तायुध (दत्त + आयुध) m. Eber, Schwein (dessen Waffe die Zähne sind) TRIK. 2, 5, 5.

दत्तार्बुद (दत्त + अर्बुद) m. n. Zahngeschwulst RĀĠAN. im ÇKDR.

दत्तालय (दत्त + आलय) m. die Behausung der Zähne, der Mund H. ç. 118.

दत्तालिका f. = दत्ताली TRIK. 2, 8, 47. ÇIÇ. 5, 56.

दत्ताली (दत्त + 1. आलि 2.) f. Zügel VĀLĠ. beim Schol. zu ÇIÇ. 5, 56.

दत्तावल् (von दत्त) m. Elephant P. 5, 2, 113. 6, 3, 118. AK. 2, 8, 2. H. 1217. °वल् KULL. zu M. 7, 106. — Vgl. दत्तिन्.

दत्ति m. wohl Bein. Gaṇeṣa's: तत्पुरुषाय विमर्हे वक्रतुण्डाय धोमहि । तन्नो दत्तिः प्रचोदयात् TAITT. ĀR. 10, 1, 5. — Vgl. एकदत्त.

दत्तिका f. = दत्ती (s. u. दत्त) AK. 2, 4, 5, 10. 3, 4, 22, 157. — Vgl. गुच्छ°.

दत्तिजा f. dass. ÇABDAR. im ÇKDR.

दत्तिदत्त (दत्तिन् + दत्त) m. Elephantenzahn, Elfenbein; davon °मय adj. elfenbeinern MBh. 8, 1021.

दत्तिन् (von दत्त) 1) adj. mit Zähnen —, mit Fangzähnen u. s. w. versehen: मातङ्गैर्दत्तस्तिभिः (d. i. दत्तिभिर्दत्तिभिश्च) R. 1, 6, 24. — 2) m.

a) Elephant AK. 2, 8, 2. H. 1217. MBh. 1, 288. 3, 12587. 4, 2096. N. 26. 2. RAGH. 1, 71. HIT. I. 30. KATHĀS. 13, 7. 20, 79. PRAB. 35, 3. दत्तिस्य KUMĀRAS. 16, 2 in Verz. d. Oxf. H. 117, a. दत्तिमद् m. der zur Brunstzeit aus den Schläfen des Elephanten träufelnde Saft RĀĠAN. im ÇKDR. — b)

Berg TRIK. 2, 3, 1. — 3) f. दत्तिनी = दत्ती (s. u. दत्त) RĀĠAN. im ÇKDR.

दत्तिल (wie eben) m. N. pr. eines Mannes PAÑĀT. 26, 11.

दत्तुर (wie eben) adj. f. श्री VOP. 7, 32. 33. 1) hervorstehende Zähne habend P. 5, 2, 106. AK. 3, 4, 26, 207. H. 437. an. 3, 562. fg. MED. r. 167.

Schol. zu KĀTJ. Çr. 20, 8, 16. KATHĀS. 20, 108. रूपं दत्तुरडुर्मुखम् 12, 52.

रौप्याङ्कुरमुखप्रोतमुक्तामंतितदत्तुर (हाम) 18, 47. — 2) gezackt, uneben H. an. MED.

दत्तुरक (von दत्तुर) 1) adj. hervorragende Zähne habend VARĀH. BRH. S. 69, 20. — 2) m. pl. N. pr. eines im Osten von Madhjadeṣa wohnenden Volkes VARĀH. BRH. S. 14, 6.